

DE ECONOMISCHE KOSTEN VAN IER- INBREUKEN IN DE BANDEN- EN ACCUSECTOR

Kwantificering van inbreuken met betrekking tot de vervaardiging van binnen- en buitenbanden van rubber; loopvlakvernieuwing (NACE 22.11) en de vervaardiging van batterijen en accumulatoren (NACE 27.20)

DE ECONOMISCHE KOSTEN VAN IER-INBREUKEN IN DE BANDEN- EN ACCUSECTOR

Projectteam

Nathan Wajsman, hoofdeconoom
Carolina Arias Burgos, econome

Dankbetuiging

De auteurs zijn dankbaar voor de nuttige opmerkingen over de verslagen in deze reeks en over de gehanteerde methodologie die werden ontvangen van de leden van de werkgroep Economie en Statistiek van het Waarnemingscentrum. Daarnaast is via bronnen binnen de sector informatie over de banden- en accumarkt in de EU verkregen.

februari 2018

Inhoudsopgave

1.	VOORWOORD	4
2.	SAMENVATTING	6
	2.1 METHODIEK EN GEGEVENS.....	6
	2.2 BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN	6
	2.3 NIET-ECONOMISCHE EFFECTEN VAN DE NAMAAK VAN BANDEN EN ACCU'S	11

1. VOORWOORD

DE ECONOMISCHE KOSTEN VAN IER-INBREUKEN IN DE BANDEN- EN ACCUSECTOR

Het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten (het Waarnemingscentrum) werd opgericht tot verbetering van het begrip van de rol van de intellectuele eigendom (IE) en van de negatieve gevolgen van inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten (IER). Het werd in 2012 bij Verordening (EU) nr. 386/2012 van de Commissie naar EUIPO overgebracht.

In een studie verricht in samenwerking met het Europees Octrooibureau¹ schat EUIPO, dat via het Waarnemingscentrum optreedt, dat ongeveer 42 % van de totale economische activiteit en 28 % van de totale werkgelegenheid in de EU rechtstreeks wordt gegenereerd door IER-intensieve industrieën, en dat nog eens 10 % van de banen in de EU voortvloeien uit de aankoop van goederen en diensten uit andere bedrijfstakken door IER-intensieve industrieën.

Uit een andere studie² die de economische prestaties van Europese ondernemingen met IER's vergeleek met die van ondernemingen zonder IER's, bleek dat de inkomsten van IER-houders per werknemer gemiddeld 28 % hoger liggen dan die van niet-houders, met een bijzonder sterk effect voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Hoewel slechts 9 % van de kmo's geregistreerde IER's bezit, heeft bijna 32 % daarvan meer omzet per werknemer dan de ondernemingen die geen IER's bezitten.

Percepties en gedragingen van Europese burgers met betrekking tot IE en namaak en piraterij³ werden ook beoordeeld als onderdeel van een EU-brede enquête. Uit deze enquête bleek dat hoewel de burgers de waarde van IE in principe erkennen, zij ook de neiging hebben om inbreuken op individueel niveau in bepaalde gevallen te rechtvaardigen.

Het Waarnemingscentrum streeft ernaar het plaatje compleet te maken door beoordeling van de economische impact van namaak en piraterij.

Dit project is een uitdaging vanuit methodologisch oogpunt, omdat het poogt een licht te werpen op een fenomeen dat door zijn aard niet direct waarneembaar is. Om de weg te effenen voor kwantificering van

¹ EUIPO/EPO, *Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the European Union: industry-level analysis report* (IER-intensieve industrieën en economische prestaties in de Europese Unie: verslag van een sectorale analyse), 2e ed., EUIPO, Alicante, 2016.

² OHIM, *Intellectual property rights and firm performance in Europe: an economic analysis: firm-level analysis report* (Intellectuele-eigendomsrechten en bedrijfsprestaties in Europa: een economische analyse: verslag van een analyse op bedrijfsniveau), OHIM, Alicante, 2015.

³ EUIPO, *European citizens and intellectual property: perception, awareness and behaviour* (Europese burgers en intellectueel eigendom: perceptie, bewustzijn en gedrag), 2e ed., EUIPO, Alicante, 2017.

de reikwijdte, de omvang en de gevolgen van IER-inbreuken, zoals die in zijn mandaat zijn geïdentificeerd, heeft het Waarnemingscentrum een stapsgewijze aanpak ontwikkeld om de negatieve impact van namaak en de gevolgen daarvan voor legitieme bedrijven, overheden en consumenten en uiteindelijk voor de maatschappij als geheel, te evalueren.

Er zijn verscheidene IER-intensieve sectoren geselecteerd waarvan bekend is of wordt aangenomen dat hun producten onderhevig zijn aan namaak. Eerdere studies hebben de volgende sectoren onderzocht: cosmetica en persoonlijke verzorging; kleding, schoeisel en accessoires; sportartikelen; speelgoed en spellen; sieraden en horloges; handtassen en bagage; muziekopnames; gedistilleerde dranken en wijn; geneesmiddelen; pesticiden; en smartphones.

Uit het gezamenlijk verslag van EUIPO en de OESO⁴ over de wereldwijde handel in namaakproducten is gebleken hoe groot het aantal sectoren is dat met namaak te maken heeft, uiteenlopend van luxeartikelen tot alledaagse voorwerpen, met inbegrip van producten die een gevaar kunnen vormen voor de gezondheid en veiligheid van de consument en voor het milieu. Ook auto-onderdelen worden nagemaakt, waarbij het gaat om alle soorten motorvoertuigonderdelen, zoals zuigerveren, filters, veiligheidsgordels, oliën en smeermiddelen, accu's en banden.

Bij deze twaalfde studie, die betrekking heeft op banden en accu's, is een methodiek gebruikt die vergelijkbaar is met die van voorgaande sectorale studies. De studie van EUIPO/EPO over de bijdrage van IE (2016) heeft aangetoond dat in beide sectoren intensief gebruik wordt gemaakt van merken, octrooien en ontwerpen.

---

⁴ EUIPO/OECD, Trade in counterfeit and pirated goods: mapping the economic impact (Handel in namaakgoederen en door piraterij verkregen goederen: het economisch effect in kaart gebracht), OECD Publishing, Parijs, 2016.

2. SAMENVATTING

DE ECONOMISCHE KOSTEN VAN IER-INBREUKEN IN DE BANDEN- EN ACCUSECTOR

2.1 METHODIEK EN GEGEVENS

De in deze studie toegepaste methodiek vergt (net zoals in de andere studies in deze reeks) een reeks verkoopgegevens van een homogeen product over een lange tijdspanne. Waar mogelijk zijn officiële gegevens van Eurostat gebruikt, die betrekking hebben op elke afzonderlijke sector op basis van de NACE-classificatie⁵. Voor auto-onderdelen voldoen slechts twee NACE-klassen aan deze vereisten: banden en accu's.

Het uitgangspunt van deze analyse is de waarde van de in de EU verkochte banden en accu's, die wordt vastgesteld op basis van de structurele bedrijfsenquêtes (Structural Business Survey, SBS) van Eurostat en statistieken over internationale handel. Er worden schattingen gemaakt van de toekomstige verkoopcijfers van beide producten, die vervolgens worden vergeleken met de huidige verkoopcijfers in elke EU-lidstaat. De verschillen tussen de voorspelde en huidige verkoopcijfers worden vervolgens geanalyseerd aan de hand van statistische methoden. Deze verschillen kunnen voor een deel worden verklaard door **sociaaleconomische factoren**, zoals groei van het bbp, wisselkoersen of het aantal personenauto's per 1000 inwoners. Daarnaast worden **factoren in verband met namaak** in beschouwing genomen, waaronder het consumentengedrag⁶ zoals weerspiegeld in de studie inzake de perceptie van intellectuele eigendom.

De methodiek is in detail uiteengezet in hoofdstuk 4.

2.2 BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

Geschat wordt dat **de legitieme industrie jaarlijks 2,2 miljard EUR misloopt als gevolg van de aanwezigheid van namaakbanden op de markt van de EU, en jaarlijks 180 miljoen EUR misloopt als gevolg van namaakaccu's**, hetgeen overeenkomt met **respectievelijk 7,5 % en 1,8 % van de omzet van de sectoren.**

⁵ NACE (*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté Européenne*) is de officiële classificatie van economische activiteiten die wordt gebruikt door Eurostat, het bureau voor de statistiek van de Europese Unie.

⁶ De resultaten van de studie inzake de perceptie van IE (*IP perception study*), gepubliceerd door EUIPO in november 2013, worden gebruikt, zoals de neiging van EU-burgers om bewust namaakgoederen te kopen.

De berekende schattingen van het omzetverlies als gevolg van namaak in de banden- en accusector per lidstaat zijn weergegeven in tabel 1, met zowel relatieve als absolute cijfers.

Tabel 1. Omzetverlies als gevolg van de namaak van banden en accu's per land (2010-2015)

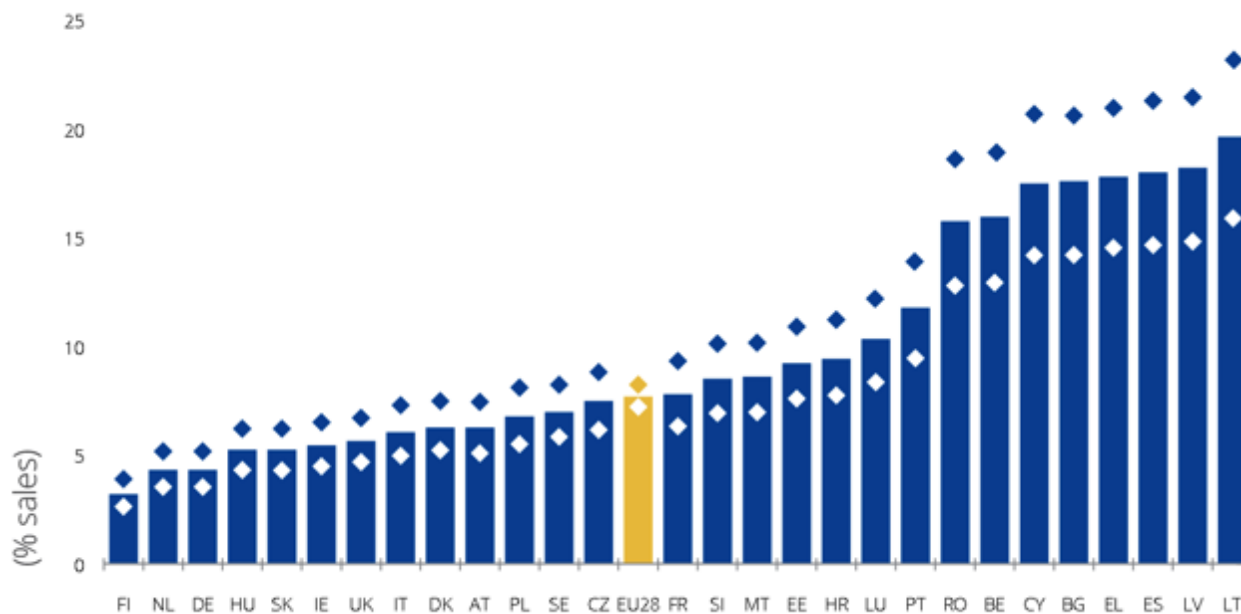
	BANDEN		ACCU'S	
	Omzetverlies (%)	Omzetverlies (miljoen EUR)	Omzetverlies (%)	Omzetverlies (miljoen EUR)
OOSTENRIJK	6,1	30	1,6	3
BELGIË	15,6	96	4,0	3
BULGARIJE	17,2	21	4,4	4
CYPRUS	17,1	7	4,4	1
TSJECHIË	7,3	106	1,9	3
DUITSLAND	4,2	261	1,1	31
DENEMARKEN	6,1	13	1,6	1
ESTLAND	9,0	4	2,3	n.v.t.
GRIEKENLAND	17,4	39	4,5	5
SPANJE	17,6	445	4,6	32
FINLAND	3,1	17	0,8	1
FRANKRIJK	7,6	411	2,0	27
KROATIË	9,2	9	2,4	n.v.t.
HONGARIJE	5,1	16	1,3	7
IERLAND	5,3	11	1,4	1
ITALIË	5,9	256	1,5	18
LITOUWEN	19,2	15	5,0	1
LUXEMBURG	10,1	2	2,6	n.v.t.
LETLAND	17,8	11	4,6	1
MALTA	8,4	1	2,2	0
NEDERLAND	4,2	12	1,1	3
POLEN	6,6	74	1,7	6
PORTUGAL	11,5	41	3,0	3
ROEMENIË	15,4	76	4,0	3

ZWEDEN	6,8	45	1,8	10
SLOVENIË	8,3	14	2,2	1
SLOWAKIJE	5,1	14	1,3	1
VERENIGD KONINKRIJK	5,5	201	1,4	13
EU-28	7,5	2 247	1,8	179

Het land waar het effect van de namaak van banden en accu's in relatief opzicht het kleinst is, is Finland (respectievelijk 3,1 % en 0,8 %), terwijl Litouwen het land is waar het effect het grootst is (respectievelijk 19,2 % en 5 %). In absolute zin is het effect het grootst in Spanje, met een geschat omzetverlies als gevolg van de namaak van banden en accu's van 477 miljoen EUR, gevolgd door Frankrijk met 438 miljoen EUR, Duitsland (292 miljoen EUR), Italië (274 miljoen EUR) en het Verenigd Koninkrijk (214 miljoen EUR). De vijf grootste EU-lidstaten zijn goed voor 1,7 miljard EUR omzetverlies als gevolg van namaak, oftewel 70 % van het totale omzetverlies in de EU.

De berekende schattingen van het relatieve omzetverlies als gevolg van de namaak van banden en accu's per land zijn weergegeven in de figuren 1 en 2. De balk toont het effect van namaak op de omzet van de legitieme sector uitgedrukt als percentage van de omzet, terwijl de ruitjes het betrouwbaarheidsinterval van 95 % van die schatting weergeven⁷.

Figuur 1. Omzetverlies als gevolg van de namaak van banden per land (2010-2015)

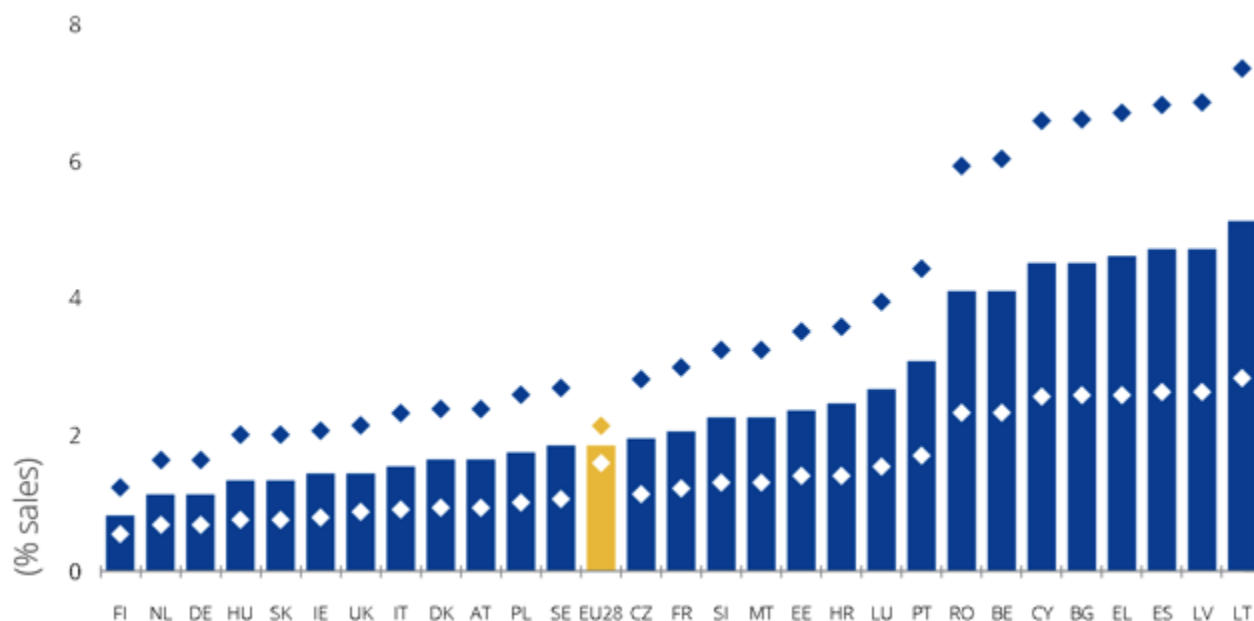

⁷ Het betrouwbaarheidsinterval van 95 % is een statistische berekening en betekent dat er een kans van 95% is dat het werkelijke aantal tussen de boven- en ondergrenzen van dat interval ligt. Bijvoorbeeld voor de EU als geheel is het geschatte percentage van omzetverlies 7,5 %, met een kans van 95 % dat het werkelijke percentage tussen 7 % en 8 % ligt.

Figuur 2. Omzetverlies als gevolg van de namaak van accu's per land (2010-2015)

Dit omzetverlies komt overeen met een direct werkgelegenheidsverlies van 8318 banen⁸.

Als het domino-effect op andere sectoren wordt meegerekend en zowel de directe als indirecte gevolgen in aanmerking worden genomen, **veroorzaakt namaak in deze twee sectoren een omzetverlies van circa 4,8 miljard EUR in de economie van de EU, wat tot een werkgelegenheidsverlies van 22 283 banen leidt.**

⁸ Deze cijfers houden geen rekening met het effect van invoer, aangezien in geval van invoer de daarmee verbonden effecten op de werkgelegenheid zich buiten de EU voordoen. Ze houden evenmin rekening met verliezen die EU-fabrikanten hebben geleden als gevolg van namaak in markten buiten de EU. Het verwachte werkgelegenheidsverlies in de EU heeft daarom betrekking op goederen die binnen de EU worden geproduceerd en afgezet.

In de veronderstelling dat de fabrikanten van namaakproducten hun activiteiten en de daaruit voortvloeiende inkomsten niet bij de belastingautoriteiten aangeven, kan tot slot **het totale verlies aan overheidsinkomsten (belastingen op gezinsinkomens, socialezekerheidsbijdragen en vennootschapsbelastingen) grofweg worden geschat op ca. 340 miljoen EUR.**

2.3 NIET-ECONOMISCHE EFFECTEN VAN DE NAMAAK VAN BANDEN EN ACCU'S

Dit verslag richt zich op de economische gevolgen van de namaak van banden en accu's. Er is echter sprake van een aantal gevolgen op andere gebieden, zoals veiligheidsrisico's en aantasting van het milieu.

Namaakbanden en -accu's lijken vaak authentiek, aangezien het zeer moeilijk is louter door visuele controle een nagemaakt exemplaar van een origineel te onderscheiden. Als gevolg daarvan kunnen consumenten onbedoeld producten kopen die van ondermaatse kwaliteit en onveilig zijn, aangezien test- en kwaliteitsprocedures bij namaakproducten vaak achterwege worden gelaten, waardoor automobilisten en andere weggebruikers in gevaar worden gebracht.

Een onderzoek naar de rol van banden bij verkeersongevallen⁹ heeft aangetoond dat een profieldiepte van 1,6 mm of meer het risico van ongevallen door onvoldoende grip op nat of besneeuwd wegdek met 84 % en van ongevallen door een klapband met 86 % verlaagt ten opzichte van banden met een profieldiepte van minder dan 1,6 mm. Proeven die door de sector zijn uitgevoerd hebben aangetoond dat namaakbanden met 1,4 mm profieldiepte en geherprofileerde banden (die zijn opgelapt om er als nieuw uit te zien, terwijl het in werkelijkheid oude banden zijn waarvan het oorspronkelijke profiel volledig of bijna volledig is verdwenen) duidelijke veiligheidsrisico's voor gebruikers met zich brengen.

Fabrikanten van autoaccu's moeten zich aan strikte specificaties houden om aan de eisen van consumenten met betrekking tot prestaties en veiligheid te voldoen. De producten worden zodanig ontworpen dat elektrolytlekkage (die schadelijk kan zijn voor het schakelsysteem in apparaten, maar ook voor lichaamsweefsel) wordt voorkomen. Bovendien wordt in de verzegeling van de accu een eenmalig te gebruiken ventilatiegat aangebracht dat overmatige interne druk binnen de accu in geval van misbruik afvoert, om een explosie te voorkomen. Namaakaccu's beschikken niet altijd over deze veiligheidskenmerken, waardoor risico's ontstaan voor de gebruiker.

Afgezien van de veiligheid voor de gebruiker kunnen namaakbanden en -accu's ook het milieu aantasten, aangezien de materialen die worden gebruikt om namaakonderdelen te vervaardigen mogelijk niet aan veiligheidsnormen voldoen en niet altijd in overeenstemming zijn met

⁹ CHOI, E-H., *Tire-Related Factors in the Pre-Crash Phase* (Bandengerelateerde factoren in de fase vóór een ongeval) (Verslag nr. DOT HS 811 617), National Highway Traffic Safety Administration, Washington DC, 2012.

milieubeschermingsnormen en het EU-actieplan voor de circulaire economie¹⁰, dat maatregelen omvat die gericht zijn op de processen van productie tot afvalbeheer, met inbegrip van recycling en hergebruik.

Banden zijn een voorbeeld van een product waarbij de circulaire economie begint bij de ontwerpfase en zich vervolgens uitstrekt van het gebruik en de inzameling van gebruikte producten tot hergebruik en recycling. De Europese koepelorganisatie van banden- en rubberproducenten ETRMA vermeldt in een verslag¹¹ dat 96 % van de banden wordt behandeld (bijvoorbeeld in het kader van hergebruik van materialen of andere soorten recycling).

Bij accu's kunnen eveneens veel onderdelen worden gerecycleerd, waardoor wordt voorkomen dat gevaarlijke stoffen in het milieu terechtkomen en ook waardevolle materialen beschikbaar komen. Richtlijn 2006/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's (batterijenrichtlijn)¹² verbiedt het in de handel brengen van accu's die bepaalde gevaarlijke stoffen bevatten en schrijft doelstellingen voor inzameling en recycling voor, zodat de fabrikanten verantwoordelijk worden gesteld voor het afvalbeheer van de batterijen. Het is onbekend in hoeverre fabrikanten van namaakaccu's deze voorschriften naleven.

Hoewel kwantificering van de in deze paragraaf beschreven niet-economische effecten buiten het kader van dit verslag ligt, zijn deze effecten duidelijk van groot maatschappelijk belang en moeten ze in aanmerking worden genomen bij het onderzoek naar de namaak van banden en accu's.

---

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/towards-circular-economy_nl

¹¹ <http://www.etrma.org/uploads/Modules/Documentsmanager/elt-report-v9a---final.pdf>

¹² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006L0066-20131230&rid=1>, PB L 266 van 26.9.2006, blz. 1.

DE ECONOMISCHE KOSTEN VAN IER- INBREUKEN IN DE BANDEN- EN ACCUSECTOR

februari 2018

© Bureau voor intellectuele eigendom van de
Europese Unie, 2018
Overname met bronvermelding toegestaan.

Avenida de Europa 4
E03008 Alicante – Spanje

www.euipo.europa.eu